

PSAT 8/9 Test Directions

Translated into Navajo Language for Students

Notes to the Proctor

Using this document on test day:

Distribute this document once students are seated.

Students may use this document to read translations of the directions that are read aloud or printed in their test book. Students may keep this document open and on their desk during the entire testing period. Students may **not** be given additional time, unless approved as a separate accommodation.

Collect this document from each student at the end of testing and securely destroy it.

Ółta'í Bich'j' Hane' Adaalnéhígíí

Ákone'ígíí éí bik'eh áhodooníígíí nizaad bee háádilyaago bikáá' díí Diné' bee í'neel'ą́hí yiniigháhígíí yidooltaah, náá'áldó' naaltsos bee í'neel'ą́hí bee hadilyaaígíí biyi' bik'ehgo áhodooníígíí naasdzohgo biká'ígíí dó'. Diné' bee í'neel'ą́hí yinaagháhígíí bik'ehgo nida'doonish Bilagáana bizaad k'ehgo biká'ígíí yółta'go hazhó'ó bee bíighah nołh. Diné' bee í'neel'ą́hí yinaagháhígíí yółta'ígíí t'áa hait'éego dah baąh na'idikid nee hólóqgo, t'áa shóqdi yah diilníih dooleeł.

- Díí bik'ehgo nida'doonishí saad bee baa náhoone'ígíí doo t'áa saad doo saadgo beel't'éé da dooleeł; nidi yaa halne'ígíí t'áa alheelt'é.
- Diné' bee í'neel'ą́hí yinaagháhígíí bee ahodooníígíí doo bee í'neel'ą́hí aniléhígíí doo bidadeet'i'ígíí t'óó yitis hidigháah dooleeł.
- Díí naaltsos bee ha'dilyaaígíí bee í'neel'ą́hí biyi' hoolzhish bikáá' naalnishí bikáá' dah siltsosozgo bíighah, nidi bee í'neel'ą́hí íłtsohgo yah anídoaltsos.
- Díí naaltsos bee ha'dilyaaígíí DOO naaltsos bikáá' na'adzooigo choo'jį DA.
- T'aa haahoolzhishįį Diné' bee í'neel'ą́hí yinaagháhígíí dah naazhjaa'go bina'anishígíí biyi' dikwíih dah alzhin yidziih yaa náhalnih, dóó t'áa honigháníįį nahgóó na'adáhígíí bik'ih nahalzhishgo bee nihá náhoot'aah dooleeł. T'áa ha'át'íishįį bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lá' azłįįgo bee í'neel'ą́hí ółéehgo, naaltsos bee ha'dilyaa baa náhoone'ígíí biyi' biká'ígíí daats'í these hane' baa hane'ígíí bee łahgo át'éé. Diné' bee í'neel'ą́hí yinaagháhígíí hane' bee hane'ígíí yee nihil halne'go t'áa shóqdi hazhó'ó yisinółts'áą'.
- T'áa ha'át'íishįį bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lá' azłįįgo bee í'neel'ą́hí ółéehgo, Diné' bee í'neel'ą́hí yinaagháhígíí ła' náná bik'ehgo nida'doonishígíí Bilagáana bizaad k'ehgo yee nihil halne dooleeł.
- Nida'ashch'ąą'go t'áa ha'át'íishįį yaa halne'ígíí díí naaltsos hadilyaaígíí biyi' t'áa ha'át'íishįį íiyisíí baa hane'ígíí yee nihil halne' biniiyé choo'jį dooleeł.

Bee baa hane'í íiyisíí bóholníhígíí

Naaltsos bee í'neel'ą́hí bee hadít'éhígíí biyi' bik'ehgo nida'doonishígíí yidzoh

Saad bee ha'dít'éhígíí bik'ih daalbáhígíí éí bik'ehgo nida'doonishígíí Diné' bee í'neel'ą́hí yinaagháhígíí yaa halne'ígíí át'é.

Table of Contents

Notes to the Proctor 1

Ólta'í Bich'í' Hane' Adaalnéhígíí 2

T'áá Láhígi Át'éego Bee Naadzooígíí 4

Bee Í'neel'ąąh Bijjñ Kodóo Hahodoolzhish 4

Bikáá' Nida'anishí T'áá Ha'át'íishí Doo Choidoo'íhígíí biniiyé Baa Nanítáh 6

Naaltsoos Bee Náhane' Bikáá' Alínígíí Hataa'nii' 6

Naaltoos Bee Í'neel'ąąhí Bee Hadit'éhígíí Bitaa'niih 8

Bee Éedahozingo Bee Ha'oodz'ígíí Hadilnééh 9

Naaltsoos Bee Í'neel'ąąhí Bee Hadilyaaígíí Bee Baa Hane' Hadilnééh 9

Bidaádéé' Bik'ésti'ígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí 11

Naaltsoos Ane'déé' Siltsoozígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí 12

1 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Saad Wólta'go Bee Í'neel'ąąhígíí 13

Dah Shijaa'ígíí biyi' hoolzhish 13

Bee Í'neel'ąąhí Naaltsoos bee Hadit'éhígíí 1 Góne' Dah Shijaa'ígíí Bik'ehgo
Nida'doonishígíí 14

1 Góne' Dah Shijaa'ígíí bikéédóo 14

2 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Saad Naadzoh dóo Saad Bee Í'neel'ąąh 15

Dah Shijaa'ígíí biyi' hoolzhish 15

Bee Í'neel'ąąhí Naaltsoos bee Hadit'éhígíí 2 Góne' Dah Shijaa'ígíí Bik'ehgo
Nida'doonishígíí 16

2 Góne' Dah Shijaa'ígíí bikéédóo 16

3 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Ánéelt'e' Naadzohgo Bee Í'neel'ąąh - Doo Bee Álhxi'ayiidzóhí
Choo'ínígíí 16

Dah Shijaa'ígíí biyi' hoolzhish 17

Bee Í'neel'ąąhí Naaltsoos bee Hadit'éhígíí 3 Góne' Dah Shijaa'ígíí Bik'ehgo
Nida'doonishígíí 19

3 Góne' Dah Shijaa'ígíí bikéédóo 21

4 Góne' Dah Shijaa'ígíí, Ánéelt'e' Naadzohgo Bee Í'neel'ąąh Bee Álhxi'ayiidzóhí choo'ínígíí 22

Dah Shijaa'ígíí biyi' hoolzhish 23

Bee Í'neel'ąąhí Naaltsoos bee Hadit'éhígíí 4 Góne' Dah Shijaa'ígíí Bik'ehgo
Nida'doonishígíí 24

4 Góne' Dah Shijaa'ígíí bikéédóo 26

Bi'ílnii' 28

Naaltsoos Bee Í'neel'ąąhí Bee Hadilyaaígíí dóo Náána Ła' Bee Í'neel'ąąhí Bee Binida'anish
Náhadláhígíí 28

Altsoh É'elnééh 28

Bee Náhane' Naaltsoos Bikáá' Al'ínígíí Altsoh Hadilnéhígíí 28

Bee Náhane' Naaltsoos Bikáá' Ál'íní Náhadláhígíí dóo Da'ólta'í Bi'ílnihígíí 30

1 T'áá Łáhígi Át'éego Bee Naasdzoóígíí

1.1 Bee Í'neel'ąąh Bijñh Kodóo Hahodoolzhish

Hahalzhísh biniyé hasht'e' ádiinilyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Ya'át'ééh PSAT 8/9 nibíhoniataahgo bee ilt hane'ígíí Díí bee í'neel'ąąhí éí hodahgo ólta' biyi' bídahool'aahęę t'éiyá át'é. Hodahgo ólta' biyi' ha'át'íí binááhool'aah dooleehígíí nihíł bééhodoozjįł. Bik'ehgo áhodoonihígíí nidaasdzoóígíí choinil'įįgo, bik'ehgo nida'doonishígíí yinishta'go t'áá akéé nół'įį dooleeł.

Bee í'neel'ąąhí t'ahdoo bee hahalzhíshí, bik'ehgo nida'doonishígíí ła' nihich'į' yinishta' dooleeł. T'áá shqođí hazhó'ó íisinółts'ąą', dóó t'áá hait'éego da nida'idikid nihee hólqođo yah doolniih dooleeł. Bénałniih, shí shinaanish éí díí nihíł béeshozinígíí dóó bíhodool'ą'ígíí bóhónéedząągo bee na'ádinóhtaah dooleeł biniyé.

Díí jñh bee í'neel'ąąhí biniyé, bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáa'gi na'adzooígíí bee ak'e'alchihí 2 Nómbooígíí t'éiyá choinol'įį. Bee ak'e'alchihí t'óó biih nídaa'niiłígíí éí doo bee haz'ąą da. Bee ak'e'alchihí 2 Nómbooígíí doo ła' nihee hólqođođo yah doolniih, ła' nihaa deeshłįł.

Áádóó Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

College Board PSAT 8/9 Bee Algha'deest'ánígíí dóó Bee Nidahwidiist'ánígíí biyi' bee haz'áanii dóó bik'ehgo nahaz'ánígíí éí da'ólta'í t'áá altsóh nizhónigo dóó alheeh'éego bee í'neel'ąąhí yee áda'dooliił niigo bikáá'. T'áá háída doo hasht'e' soodáágóo nihaahonitł'ago da doodago doo beelt'éégóó ót'įįgóó da, díí haz'ánidóó ch'idooháál dóó bee í'neel'ąąhí nihá yiidzohígíí t'óó nát'ąą' kódooniił. Náána aldó' haishłįł ákodzaaígíí náás hodeeshzhiizhgóó College Board bibee ida'neel'ąąhí doo ła' yee anáá'dooliił da.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí éí bee nahaz'áanii ła' doo bik'ehgóó áda'alne'ígíí t'óó binahjį' dahane'go yee nihíł halne'go ádidooniit:

Kqóh éí doo bee haz'áa dagóó áhat'ínígíí éí:

- ła' biká'ajilyeedgo doodago háka'e'eyeedgo da bee í'neel'ąąhí bikáa'gi
- Naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí t'ahdoo hahalzhíshí bitahgóó jidéez'įįgo
- Dah naazhjaa'ígíí k'ad ninjlnishígíí dóó náána lahjigo bitahgóó jidéez'įįgo
- Áajį' o'oolkid bikéédóó bee náháne' bikáá' ajil'įįgo doodago lahgo anjidléehgo
- Bee í'neel'ąąhí bee nida'anishí díí haz'ánígíí t'óó'góó ch'įjijáahgo
- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish doodago t'óó honighánįjį' nahgóó na'adáhígíí bił náhoot'aahgo béesh bee hane'í doodago bee í'neel'ąąhí yee áka'iilyeed doo bee lá da'azł'į'ígíí naajaah
- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish doodago bikéédóó da bee náháne nááhéesdzogo naajaahígíí doodago t'áá háída bee bił hane'ígíí
- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo hanaalyéhi bidá'deelkaalgóó nijigháago doodago kin biyi' í'neel'ąąhí baa na'aldeehígíí t'óó'góó ch'izhniyáago

- T'áa héida bee í'neel'ąąhí bits'ąą' nízhdiiłtsóosgo
- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo t'áadoo bee lá' azl'í' ajiyáągo doodago ha'át'íi da jidláągo
- Ni'níłch'íizhgo
- Bee í'neel'ááhí bik'ehgo baa nida'aldeehígíí doo bik'eh hojil'íigóogo

Díi bee nahaz'ánígíí éi díi jįh bee í'neel'ąąhí hazhó'ó binidiilnish, dóo t'áadoo hait'éego nanidi'nilt'aai bee í'neel'ąąhí ádííłł biniiyé.

(A) Ne'ólta' ółta'í binaalye'í neidiinilgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Kwe'é hoolzhishgo nibéesh bee hane'í dóo t'áa ha'át'íishįį béesh lichíi'ii yee nidaalnishgo nanijaahígíí altsóh yah íninil dooleeł. T'áa háishįį bibéesh lichíi'ii yee nidaalnish t'áa hait'éhígíishįį t'ahdii naaháago, díi ná'oolkił lątsíin ninát'áhí biyi'jį' hane'í doodago ats'íistah hodilzei bee ida'neel'ąąhí adaat'éhígíí, t'áa shqođí nídadiits'įhígíí ne' kólééh, anáhgeés, dóo k'ad aadéé' shaa nohaah. Bee í'neel'ąąhí da'íłłtsóhgo nihaa nídoo'nił. Béesh lichíi'ii nitsékeesí doodago t'áa ha'át'íishįį bee nida'doonishígíí bee lá' azl'í'ígíí díi bee í'neel'ąąhí biyi' choidoo'įįłgogo áka'adoolwołgo bee ha'dilyaago t'éiyá bee haz'ą.

(B) Ne'ólta' ółta'í binaalye'í náhádlááh doo yee hasąągóogo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad hoolzhish biyi', t'áa háishįį bibéesh bee hane'í doodago béesh lichíi'ii yee nidaalnish t'áa hait'éhígíí shįį t'ahdii naaháago, díi ná'oolkił lątsíin ninát'áhí biyi'jį' hane'í doodago ats'íistah hodilzei bee ida'neel'ąąhí adaat'éhígíí, nídadiits'įhígíí ne' kólééh, anáhgeés, dóo nihe'azis doodago bee na'íłjidígíí biih ni'aahgo niláájį ninohxeeh bee í'neel'ąąhí da'íłłtsóhgo ninádidoohnił. Azis nihibéesh bee hane'í biih doot'áhígíí la' nínízingo, yah diilníih dóo la' naadeestsos. Béesh lichíi'ii nitsékeesí doodago t'áa ha'át'íishįį bee nida'doonishígíí bee lá' azl'í'ígíí díi bee í'neel'ąąhí biyi' choidoo'įįłgogo áka'adoolwołgo bee ha'dilyaago t'éiyá bee haz'ą.

Ółta'í t'áa altsóh bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Béesh bee hane'í doodago béesh lichíi'ii yee nidaalnish t'áa hait'éhígíí shįį t'áadoo sinoołtsizgóogo doodagp ni'oh oo'ąąhgóogo éi nididoot'áál dóo t'áa ha'át'íishįį dabiyi'ígíí altsóh dínool'įįł dóo nidoolkah. Béesh bee hane'í doodago béesh lichíi'ii yee nidaalnish t'áa hait'éhígíí shįį bił ni'diilts'ąągo doodago ni'áago diist'ąą'go da bee na'níłł'ago, bee í'neel'ąąhí bits'ąądóo ni'deeshnih. K'ad kodóo dahodiilzhiizhdóo, ółta'í béesh bee hane'í, díi ná'oolkił lątsíin ninát'áhí biyi'jį' hane'í doodago béesh lichíi'ii yee nidaalnish t'áa hait'éhígíí shįį bił yiilts'ąągo t'óo nahgóo nihi'deeshnih.

Áádóo Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Ahxéhee' díi bee nida'doonishígíí yisinolts'ąągo kohjį' ahoólzhiizh. K'ad bee í'neel'ąąhí bee hahodoolzhish biniiyé hasht'e' ádadidiilnił.

- T'áa altsóni bikáá' naalnishí bikáá' nahjį' ooníł nidi bee ak'e'alchíhí 2 Nómbooígíí bee k'éé'alchxqohí, bee alhxí'ayiidzohí bee haz'ánígíí, dóo bee alhzi'ayiidzohí bi'ąą naalts'idígíí la' nihee hólqoogogo ei nida. Bik'ehgo áhodooníígíí nidaasdzooígíí doodago saadqóoqsaad ádaalyéhígíí choinił'įįgo, díi t'áadoole'ígíí bikáá' nidaalnishí bikáá' dah sinilgo íidosin.

- Ajéi bi'aaígíí, yidlánígíí, doodago yist'éí la' noojaa'go, bikáá' naalnishígíí biyaadi ninohnííł.
- Azis doodago bee na'iljidígíí la' t'ahdii bikáá' naalnishígíí bikáá' sinilgo, atch'í' kólééh dóó niléjii ninohnííł bee í'neel'aaqahí da'íiltsohgo ninádidooohníł.

Ółta'í t'áa' alts'oh bich'í', Diné bee í'neel'aaqahí yinaagháhígíí ádidooñíł:

T'áa' shq'odí altsé t'áadoo íits'a'í dah soodáh kóóh nahgóó nihitaashá dóó íishj'áqshíí díí bee alhxí'da'íidzohí bee haz'áanígíí chodaał'ínígíí baa nanishtáh.

1.2 **Bikáá' Nida'anishí T'áa Ha'át'íishj' Doo Choidoo'j'ígíí biniyé Baa Nanítáh**

Diné bee í'neel'aaqahí yinaagháhígíí ádidooñíł:

T'áa' shq'odí bənániih, t'áa' hoolzhish díí bee alhxí'ayiidzohí doo algha'dooh't'áał da doodago ałnádooht'áał da. K'ad bee alhxída'ayiidzohí bikáá' naalnishígíí biyaa góne' oohnííł. T'áa' náasdi dah naazhjaa'ídi índá choidooł'j'íł.

1.3 **Naaltsoos Bee Náhane' Bikáá' Alínígíí Hataa'nii'**

Naaltsoos bee náhane' bikáá' al'ínígíí naasnii' bikéédóó, Diné bee í'neel'aaqahí yinaagháhígíí ádidooñíł:

Díí naaltsoos bikáa'j'í' bee í'neel'aaqahí bee náhane' bikáá' anilééh dooleeł. Naaltsoos bee náhane' bikáá' al'íní nitsaago bee bik'e'ashchínígíí choiníłj'igo, t'áa' shq'odí bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí naaltsoos 1 gone' siłtsoozígíí bik'ehgo áhodooníłígíí hait'éego bee náhane' bikáá' anilééh dooleełígíí bee baa hane'ígíí yidííłtah. Nihinaaltsoos naastsoozígíí dabinómboo shí bee nihíł hashne'ígíí łahgo ádaat'éé dooleeł, nidi nahaz'ánígíí binómboo t'áa' ánołtsoh nahaz'ánígíí binómboo bee nihíł hashne'ígíí t'áa' alhedaał'é. Názbąsgo naaznilígíí t'áadoo dah deinizhíłhí nidi dikąągo naaznilígíí biyi' X biyi' ádanile' dooleeł. T'áa' hoolzhish t'áa' hait'éego da áka'e'eyeed nínizingo yah dooñíłh dooleeł.

(A) Altséedi bee í'neel'aaqahí bina'adáadi ółta'í t'áa' át'é naaltsoos bee náhane' bikáá' alínígíí náhaasdláa'go, Diné bee í'neel'aaqahí yinaagháhígíí ádidooñíł:

T'áa' ánołtsoh kwine' honołónígíí bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí naaltsoos béshjéé' dóó/doodago bik'e'ashchínígíí dóó názbąsgo naaznilígíí bee baa hane' dabikáa'go bee dahóló. T'áa' shq'odí bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí t'áa' danihígíí nidaaltsoos íishj'áqshíí t'áa' íiyisíí nizhi'ígíí dóó yoolkaál góne' nihí'dizhchínígíí t'áa' áko daat'é. Ninaaltsoos bee náhane' bikáá' aniléhígíí doo ákot'éégóó doodago béshjé'ígíí doo ákot'éégóó nizhi' bikáa'go da yadiilniiłh.

(B) Altséedi bee í'neel'aaqahí bina'adáadi ółta'í t'áadoo t'áa' át'é yee atah yikaigóógo, Diné bee í'neel'aaqahí yinaagháhígíí ádidooñíł:

Ła' nisooz'ih bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí naaltsoos béshjéé' dóó/doodago bik'e'ashchínígíí dóó názbąsgo naaznilígíí bee baa hane' t'áa' íídąą' dabikáa'go nihaaniltsooz. Ákotéegogo, t'áa' shq'odí íishj'áqshíí bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáa'gi bee baa hane'í t'áa' ákodaat'é. T'áa' ákot'éegogo, la' ółta'í bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí nahaz'ánígíí hadeidilééh biná t'áa' shq'odí altsé t'áadoo íits'a'í soodáh. Bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáa'gi bee baa hane'í la' doo ákot'éégóó bikáa'go, yah dooñíłh.

Da'ółta'í bee náháne' naaltsoos bikáá' ál'ínígíí bee baa dahane'í hadeidiléhígíí bich'í, 1 haz'ání góne' biniyé, Diné bee í'neel'ąqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee náháne' naaltsoos bikáá' ál'ínígíí bikáa'gi nahaz'ánígíí hadilnéehgo, 1 haz'ánígíí bee hahodoolzhish. Naaltsoos béshké'ígo (la' neehólóqóqáqá) át'éego akéédóo nizhi', aląąjį' nizhi', dóo ałnii' góne' nizhi' bee hahooláhígíí neehókóqoqo bikáá' anilééh. Nizhi' bita' nahaz'ánígíí, da'ídzoóígíí doodago dah da'alzhinígíí biyi'go aldo' bikáá' anilééh dooleeł. Saad bee alínígíí nitsaago dabiká'ígíí dadik'ánígíí biyi' anilééh, dóo názbąsgo naaznilígíí bidadeet'i'góo bee hadilééh. Íshjąqshįį názbąsgo naaznilígíí yéego diłhxiłgo daalzhanggo dah daishįįh. Ałtsoh iinilaago hadiighał.

Aląąjį' nizhi'ígíí t'áa bee néého'dilzinígíí dooleeł. Aląąjį' nizhi'ígíí la' choinił'įigogo dóo College Board bił béesh hichii'ii nitsékeesí biyi' bił náha'dit'éego, t'áa éidi bikáá' anilééh. College Board éi bee í'neel'ąqahí alnééh bijįh nizhi' t'áa choinił'ínígíí yee nééhosin biniyé choyool'įi dooleeł, nidi náána łahgo bee ahił hólne'go éi nizhi' t'áa ni nínizínígíí choyool'įi dooleeł.

Ałtsoh iinilaago hadiighał.

2 haz'ání góne' biniyé, Diné bee í' neel' ąqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

2 haz'ánígíí biyi' góne', díi ółta'ígi iinilta'go, 6-nómboo ółta' binómboo dóo/ doodago saad bee alínígíí bee éedahozinígíí anilééh dóo názbąsgo naaznil bidadeet'i'ígíí dah yidiishįįł. Doo t'áa aghąqah díi ółta'di iinilta'góogo, yah diilniłh dóo bee nika'iishyeed dooleeł. Ałtsoh iinilaago hadiighał.

3 haz'ánígíí biniyé, Diné bee í'neel'ąqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

3 haz'ánígíí biyi' góne', díi ółta'ídi iinilta'go, "Aoo" biká'ígíí názbąsgo naaznilígíí dah yidiishįįł. T'áa háishįį díi ółta'ídi doo t'áa aghąqah ółta'ígíí názbąsgo naaznil nihídadeet'i'ígíí dah yidiishįįł dooleeł. T'áa hait'éego da nida'ídikiid nihee hólóqoqo yah doolniłh.

4 haz'ánígíí biniyé, Diné bee í'neel'ąqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

4 haz'ánígíí biyi' góne', díi ółta'ídi iinilta'go, ne'ólta' bizhi', kin dah shijaa'ígíí, dóo nitsaago kéyah hahoodzoóígíí dabizhi' anilééh. Doo t'áa aghąqah díi ółta'di iinilta'góogo, yah diilniłh dóo bee nika'iishyeed dooleeł. Ałtsoh iinilaago hadiighał.

5 haz'ánígíí biniyé, ne'ólta' ółta'í bi ID nómboo choyool'įigo, Diné bee í'neel'ąqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

5 haz'ánígíí biyi' góne', ałtsé noolkáłídóo niléi nishtł'ahjigo hoolzhishgo, ni ółta'í ID nómboo anilééh dóo názbąsgo naaznil dah yidiishįįł. Ni ID nómboo biyi' saad bee ál'ini la' biyi'go, eii díígíí bitis ahodoolzhish dóo nómbooígíí t'éiyá anilééh. NI ółta'í bi ID nómboo doo nił bééhozingóodo, yah diilniłh. Ałtsoh iinilaago hadiighał.

6 haz'ánígíí biniyé, Diné bee í'neel'ąqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

6 haz'ánígíí biyi' góne', k'ad yinilta'ígíí anilééh.

7 haz'ání góne' biniyé, Diné bee í' neel' ąqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

7 haz'ánígíí hadilééh.

8 haz'ání góne' biniyé, Diné bee í' neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Hádáqá' ni'dizhchínígíí biniyégo, yizikígíí, ni'dizhchìh bijìh, dóo yihahígíí akéedi nómboo naaki (2) sinilígíí bikáá' anilééh dooleeł. 1-si'áqago nómboogo názbąsígíí bee hahodoolzhish. Názbąsgo naaznilígíí bidadeet'i'góo bee hadilééh dóo altsoh iinilaago hadiighał.

T'ahdoo naaltsoos bee í'neel' aqahí bee hadít' éhí nihitaa'niihí, Diné bee í' neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Ninaaltsoos bee náhane' bikáá' al'ínígíí biyi' doo bee í'neel' aqahí nahaz'ánígíí t'ahdoo ła' hadilééhgóogo, bee í'niil' aqahí da'íiltsohgo bee nánáahwiidoot'aałgo altsoh hadilééh dooleeł.

1.4 Naaltsoos Bee Í'neel' aqahí Bee Hadít' éhígíí Bitaa'niih

Diné t'áa altsoh hasht'e' ádadiilyaago, Diné bee í' neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad nihinaaltsoos bee í'neel' aqahí bee hadít' éhígíí nihitaadeeshnih. Haalá aq'ádajiił'jìh bee nihìł hooshne'go índá.

Da'ółta'í t'áa altsoh bee í'neel' aqahí naaltsoos bee hadít' éhígíí bee dahólqógo, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee í'neel' aqahí naaltsoos bee hadít' éhígíí náho'áa dóo bine'déqé' biká'ígíí yinołta'. Bee í'neel' aqahí iiyisíí bódaholniihgo bee baa hane'í dóo hait'éego t'áa ákot'éego bee náhane' bikáá' adaal'ínígíí yaa halne'.

Yínołta'ígíísh doo hait'éego da bąąh na'ídołkid da?

Diné t'áa altsoh hasht'e' ádadiilyaago, Diné bee í' neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee í'neel' aqahí naaltsoos bee hadít' éhígíí bine'déqé', nizhi' hazhó'ó bee ak'e'ashchìjgo anilééh, díí ółta' binómboo dóo/doodago saad bee alínígíí bee éedahozinígíí dóo bizhi', dóo bee í'neel' aqahí báhaz'ánígíí binómboo dóo/doodago saad bee alínígíí bee éedahozinígíí doodago bizhi', díí éí nihá bikáá' iishłaa.

Diné bee í' neel' aqahí yinaagháhígíí hait'éego bee náhane' bik'ih néhédzohígíí nááná ła' bee ádahoodoníígíí yee nihìł nááhalne':

T'áa iiyisíí yéego bóholniih díí bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí biyi' hait'éego bee náhane' bik'ih néhédzohígíí bik'ehgo nida'doonishígíí t'áa bik'ehgo ánoht'ée dooleeł áko hazhó'ó nihá da'doodzoh. T'áa iiyisíí bidahólniihgo bee nahaz'ánígóo yéeso nihìł iishjánígíí áhodeeshłíł. T'áa shqodí iisinólts'áqá'.

- Nihibee náhane' t'áa át'é bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáá' ádaale'. Bee í'neel' aqahí naaltsoos bee hadít' éhígíí bikáá' na'adzogo choiníł'jìgo t'áa áko, nidi bee nídahane' bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáá' ádaalyaaígíí t'éiyá yiidzoh, akonidi bee í'neel' aqahí naaltsoos bee hadít' éhígíí bikáá' anilééhígíí bee ná ła' azłjìgo t'éiyá.
- K'adi hodoo'niid bikéédóo, bee í'neel' aqahí naaltsoos bee hadít' éhídóo niléi bee náhane' naaltsoos biláa' al'ínígíí bee náhane' doo ła' bikáá' anáadiidliił da doodago názbąsgo naaznilígíí doo ła' dah náadaidiihzhìł da.
- Íihjaashhì bee ak'e'alchihí 2 nómbooígíí choiníłjì dooleeł. Bee ak'e'alchihí nidaashch'áq'ígíí, bee ak'e'alchihí bee nida'ach'áq'hígíí doodago bee ak'e'alchihí t'óo biih náha'níígíí doo choo'jì da.

- Nida'ídikid t'áá 1 bee náhane' bee dah da'iishj̄h dóo bee náhane' naaltsos biláá' al'ígíí biyi' nazbąsgo naaznilígíí hazhó'ó t'áá yéego dadilhxilgo dóo t'áá át'é dah daichj̄.
- Ninaaltsos náhane' bikáá' al'ínígíí haalá alháąh jiniiléeh dóo t'áadoo t'áá hait'éego da bik'ih na'ízooi bee baa náhane' bikáá' alnéhígíí t'éiyá bee bikáá' aniléeh. Ła'atyoígóo bikáá' na'asht'éezhgo há yidzohígíí neiniit'ah dooleeł.
- K'éé'ılchxąqohgo, t'áá át'é hazhó'ó k'éé'ılchxąqoh dooleeł. T'áadoo hazhó'ó k'éé'oolchxą'góogo nik'ihj̄' doodzohgo át'é.

Ółta'í bee náhane' bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí biyi' bee náhane' bik'áá' adaalínígíí bá dadoodzo bá bee ła' azl'ígíí, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee í'neel'ąąhí naaltsos bee hadít'éhígíí bikáa'gi bee nídahane' ádanilé'ígíí bee ná ła' azl'j̄. Íishj̄ąąshj̄ bee í'neel'ąąhí naaltsos bee hadít'éhígíí biyi' bee náhane' saad bee ál'ini binída'asdzo. Nida'ídikid t'áá 1 t'éiyá bee náhane' bee binída'izoh dooleeł. T'áá hait'éego da eii bee náhane'í doodago ninizj̄go, t'áá át'é hazhó'ó k'éé'ılchxąqoh dooleeł.

1.5 Bee Éédahozingo Bee Ha'oodzí'ígíí Hadilnééh

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áá shąqđí k'ad bee náhane' naaltsos bikáá' al'ínígíí bine'déé' Bee Éédahozingo Bee Ha'oodzí'ígíí bik'idiniitáál.

Díí saad bee ha'dilyaaígíí bikáá' nihizhi' óołaaígíí beego, ts'ídá t'áá ha'át'íi shj̄ biniyé díí í'neel'ąąhí biyi' bee hada'dít'éhígíí t'áá háída bee bil'hołne' lágo, t'áá hait'éego da béesh lichii'ii nitsékeesí biyi' hane' al'ínígíí, béesh bee hane'í biyi' hane' al'ínígíí, béesh lichii'ii nitsékeesí biyi'j̄' bee baa hóolne' lágo doodá náána ła' béesh lichii'ii nitsékeesí biyi'j̄' doo baa hodoolnih daaígíí bee ła' asoołj̄'. Ákóohdzaago nihá daasdzooígíí nihits'ąą' ąąh doolzij̄l doodago náána łahgo doo bee ákodooníł da. Díí bee ádahodooníłígíí éi *PSAT 8/9 Student Guide* biyi' nááhéesdzoh.

Bee náhane' naaltsos bikáá' al'ínígíí bikáa'gi saad bee ha'dilyaaígíí dóo bee hane'í yidóoltah, áádóo naaltsos bóholníhígíí nahalingo bikáá' nihizhi' t'áá át'é bikáá' óléeh. Nizhi' iinilaaígíí biyaagi, nizhi' naaszogo idíilíł dóo díí j̄h yoołkáhígíí bikáá' adiilíł.

Altsoh óołaago nihibee ak'e'alchíhí ne' nidootj̄ł.

1.6 Naaltsos Bee Í'neel'ąąhí Bee Hadilyaaígíí Bee Baa Hane' Hadilnééh

A haz'ánígíí biniyé, Form Code (Naaltsos Hadil'ínígíí Binóomboo Dóo/Doodago Saad Bee Álínígíí Bee Éédahozinígíí), Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee náhane' naaltsos bikáá' al'ínígíí bine'déé' A haz'ánígíí bik'ih diniitáál. Bee náhane' naaltsos bikáá' al'ínígíí nitsaago bee ak'e'ashchínígíí choiníł'j̄go, A haz'ánígíí éi 7 góne' naaltsos siltsooz. Bee í'neel'ąąhí bee ha'dít'éhígíí choiníłínígíí – díí, naaltsos bee í'neel'ąąhí bee hadilyaaígíí, saad bee ha'dít'éhí yółta'í (diné bich'j̄ wólta'ígíí), naaltsos bik'ih ni'diniihgo wólta'ígíí, doodago flash drive (béesh lichii'ii biih nídaatsigo hahalkeedígíí) bee bida'astł'ónígíí bine'déé' Form

Code (Naaltsoos Hadil'ínígíí Binómboo Dóó/Doodago Saad Bee Álínígíí Bee Éédahozínígíí) bik'ih diniitáál. Form Code (Naaltsoos Hadil'ínígíí Binómboo Dóó/Doodago Saad Bee Álínígíí Bee Éédahozínígíí) bee í'neel'ąąhí biká'igi át'éego bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí biyi' A haz'ánígíí béé'idléeh, dóó názbąsgo naaznil bidadeet'i'ígíí dah daishííh dooleeł. Altsoh ółaaago t'áa shqodí hadooghał.

B haz'ánígíí biniiyé, Test ID (Bee Í'neel'ąąhí bi ID), Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

B Haz'ánígíí bik'initááh. Bee íneel'ąąhí bee nanilnishígíí bine'déé' Test ID (Bee Í'neel'ąąhí bi ID) bik'initááh – díí éí, naaltsoos wólta'í bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí, saad wólta'go nááhéesdzooígíí (diné saad yólta'í bich'í' kólyaaígíí), naaltsoos wólta'í t'óó bik'ih ni'diniihgo wólta'ígíí, doodago flash drive (béesh lichíi'ii nitsékeesí biyi' naaltsoos ni'oh nehejáhígíí) bee sinilígíí. Bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáa'gi B haz'ánígíí biyi' Test ID (Bee Í'neel'ąąhí bi ID) ni bee í'neel'ąąhí bikáá' biká'igi át'éego béé'diidlíl, dóó názbąsgo naaznil bidadeet'i'ígíí dah daidíshííł. Altsoh ółaaago t'áa shqodí hadooghał.

C haz'ánígíí bá naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadilyaaígíí serial numbers (Binómboo Bee Bééhozinígíí) bee hólqogo, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Ninaaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadilyaaígíí doodago náána ła' bee í'neel'ąąhí bee ha'dít'éhígíí bidáahgi níniíh. Hódahjí nishnáájí nástł'ahgi “Test Book Serial Number (Bee Í'neel'ąąhí Naaltsoos Bee Hadít'éhígíí Binómboo Bee Bééhozinígíí)” biká'igi nómbóo bik'ih diniitáál. Bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáa'gi C haz'ánígíí biyi' serial number (Binómboo Bee Bééhozinígíí) bikáá' aniléeh dóó názbąsgo naaznil bidadeet'i'ígíí dah daidíshííł.

Áádóó Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Ná yidzohígíí nits'ąą haada dooníígíí bits'ąą, Form Code (Naaltsoos Hadil'ínígíí Binómboo Dóó/Doodago Saad Bee Álínígíí Bee Éédahozínígíí) dóó Test ID (Bee Í'neel'ąąhí bi ID) bá nahaz'ánígíí hazh'ó nanínił íishjájshíí t'áa ákot'éego dabikáá'.

Naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadilyaaígíí serial numbers (Binómboo Bee Bééhozinígíí) bee hólqogo, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áa shqodí náána Test Book Serial Number (Bee Í'neel'ąąhí Naaltsoos Bee Hadít'éhígíí Binómboo Bee Bééhozinígíí) hazh'ó nanínił íishjájshíí t'áa ákot'éego bikáá' ádaalyaa.

D haz'ánígíí bá ne'ólta' bee í'neel'ąąhí bá nahaz'ánígíí binómboo dóó/doodago saad bee álínígíí bee éédahozínígíí choyoo'jigo, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáa'gi D haz'ánígíí biyi, 3-nómboo bee í'neel'ąąhí bá nahaz'ánígíí binómboo dóó/doodago saad bee álínígíí bee éédahozínígíí bikáá' íishłaaígíí bikáá' óléeh.

Diné t'áa attsoh hasht'e' ádadiilyaago, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee í'neel'ąąhí hodíináá'igo bee hahodoolzhish, bee adahodooníígíí t'áa dikwíhí baa nááhoone' bikéédóó dooleeł.

Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo, bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí dóó bee í'neel'ąąh naaltsoos be hadít'éhígíí bikáá' naalnishí t'áá bikáá' sinilgo ínosin. T'áá hait'éego da bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí doodago bee í'neel'ąąh naaltsoos be hadít'éhígíí doo ákot'éégóó haasidgo, naaltsoos biyi' naastsoozígíí ła' ádingo, doodago bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáá'gi doo ákwe'é bee náháne' ólééhgóó baa ákónoozjigo da, yah doolníh dooleel.

Bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí dóó bee í'neel'ąąh naaltsoos be hadít'éhígíí éi díí bee í'neel'ąąh bá haz'ánígíí t'óó'góó ch'ídoojih da.

Díí bee í'neel'ąąhí dah naazhjaa'ígíí oolkiłígíí bik'eh alnééh dooleel. Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish t'óó honighánijj' nahgóó na'adáah díí haz'ánígíí t'óó'góó yist'éí yidánígíí doodago ni'ohgóó na'adáahígíí bee nihá náhoot'aah dooleel.

Nihitahgóó tádishááh dooleel t'áá anottsoh daats'í t'áá ákot'éego dah naazhjaa'ígíí t'áá ákot'éego binidaalnishígíí haasiid dooleel. Díí PSAT 8/9 biniyégo, t'áá'á'í (1) dah naazhjaa'go bee binanilnishgo t'éiyá. Łah dah náánashjaa'jji' náás binináanalnish dooleelígíí doo bee nihá haz'ąą da bee nihł hooshne'go ında. Binoolđinígíí diidígíí łahgo át'é, áko íishjájáshjii' t'áadoo náás hidokáhi doodago atséedi dah shijaa'ígíí nát'ąą' nánoł'íní, izhájshjii' k'ad dah shijaa'ígíí t'áadoo hodina'í altsoh ółaa nidi.

Bee í'neel'ąąhí t'áá íłtsooi, t'áá shqodí nihi'niłnii'jji' t'áá dah soodáh. T'áá hait'ii da bina'ídołkidgo k'ad bina'ídołkid.

1.7 Bidáádęę' Bik'ésti'ígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

Díí kóph bee bidáádęę' bik'ésti'ígíí bidáádęę' dabiká'ígíí éi bik'ehgo nida'doonish baa náhoone'go dabikáá' át'é.

Aláahgo Bódaholníg Bée Haniih Dooleelígíí

1. Bee í'neel'ąąhí bee ak'e'alchíhí 2 No. t'éiyá choo'jigo bee haz'ą. Bee ak'e'alchíhí t'óó biih náha'niłígíí doodago bee ak'e'alchíhí nidaashch'ąą'ígíí doo choo'ji da.
2. Bee í'neel'ąąhí bee nida'idikid doodago bee nidahane'í t'áá háida bee bił hane'go éi nihi Bee Algha'deest'ánígíí dóó Bee Nidahwidiist'ánígíí bił oodzíí' át'é. T'áá hait'éego da nihi Bee Algha'deest'ánígíí dóó Bee Nidahwidiist'ánígíí bił oodzíí'iinilaago, ná yiidzohígíí nits'ąą' nát'ąą' háádoonil dóó náás hodeeshzhiizhji' bee ida'neel'ąąhí doo ła' nihł ináánidléeh da dooleel.

**DÍÍ NAALTSOOS BEE Í'NEEL'AAHÍ BEE HA'DÍT'ÉHÍGÍÍ DÍÍ HAZ'ÁNÍDÓÓ CH'ÍDOOT'AAŁ DA.
DÍÍ NAALTSOOS BEE Í'NEEL'AAHÍ BEE HA'DÍT'ÉHÍGÍÍ DOO BEE LA' AZLIT'GÓÓ BÉE'ALNÉEH
DOODAGO BIYI' T'ÁÁ HAIT'ÉEGO DA ALNÉEHGO DOO BEE HAZ'AA DA.**

© 2022 College Board. College Board, SAT, dóó neeshch'íí' bee ídiidliíd éi College Board bibe'ádiidliíd bił ha'dilyaaígíí át'é. Be'adiidliíd PSAT éi College Board daabí.

1.9 1 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Saad Wólta'go Bee Í'neel'aqahígíí

1 Dah shijaa'ígíí bágo t'áa láchígi át'éego oolkiígíí éi **55 dah alzhin**, dah shijaa'ígíí bee nihoolzhiizh go **5-dah alzhin** t'óo honígháníjì' nahgóo na'adáah bee hweedoo'aal. T'áa hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lá' azlìjgo bee í'neel'aqahí aniléehgogo, oolkiígíí dóo t'óo honígháníjì' nahgóo na'adáahígíí daats'í lahgo át'ée dooleel. Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí hane' yee nił íishjáni iiléehe t'áa shqodí hazhó'ó íisiniłts'áq'. Naaltsoos bee í'neel'aqahí bee hadít'éhígíí bik'ehgo nida'doonishígíí biyi' baa náhoone'go biká'ígíí éi bik'ehgo nida'doonishí baa náhoone'ígíí baa hoone' bikéédóo haalki'.

Diné t'áa altsoh hasht'e' ádadiilyaago, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad 1 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Saad Wólta'go Bee Í'neel'aqahígíí bee hahodoolzhish. T'áa bee hahoolzhiizhí, 55 dah alzhin díí Dah Shijaa'ígíí binanilnish dooleel 1 bee naa didoot'áal. Díí dah shijaa'ígíí íiltsohgo, t'óo honígháníjì' nahgóo nádididaal.

T'áa shqodí nihi bee náháne' naaltsoos bikáá' ál'ínígíí 1 Góne' Dah Shijaa'íjì' aq'ólééh. K'ad binaalnish nihidíiniidgo índa bidoolnish. Nihi bee náháne' naaltsoos bikáá' ál'ínígíí dóo naaltsoos bee í'neel'aqahí bee hadít'éhígíí bikáá' naalnishígíí bikáá' sinilgo íinosin. T'áadoo naaltsoos nát'áajigo alhxáqah nidanoodeléhí. Íishjáqshíjì nihi bee náháne' naaltsoos bikáá' ál'ínígíí 1 Góne' Dah Shijaa'ígíí bee náháne' bikáá' adaale' dooleel dóo bee nida'idikid nóomboo bá nahaz'ánígi t'áa ákot'éego bee nidaháne'í dabiká'ígíí ninánol'íh. Na'idikid la' t'áa hoolzhish góne' nát'áq' baa nidíidáal biniiyé bitis dooyáago, íishjáqshíjì bee náháne' naaltsoos bikáá' ál'ínígíí biyi' la' t'áa bá asdzohgo ádoolííł. Bee náháne' lahgo inaodlaago da, t'áa át'é hazhó'ó k'éé'doolchxqql.

T'ahdoo oolkiígíí ne' kóshléégóo altsoh ó'ooláago, díí dah shijaa'ígíi nihinaanish ninánol'íjì dooleel, nidi bee í'neel'aqahí lahgo dah náadaashjaa'ígíí la' aq'ólééh lágo dooda. Bee náháne' doo ákot'éégóo baa náhoone'go nihá yiidzohígíí doo bididoo'nił da, áko nida'idikid t'áa át'é baa náhoone', izhášhíjì doo nihił bééhozin da nidi.

K'ad, nihinaaltsoos bee í'neel'aqahí bee hadít'éhígíí 1 Góne' Dah Shijaa'íjì' aq'ólééh. Bik'ehgo áhodooníígíí yídooltah dóo binaalnish dooleel. T'áa ánołtsoh hwiłíbee ádaat'í.

Bee í'neel'aqahí bee hahalzhíshgo, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Oolkiígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

1.9.1 Dah Shijaa'ígíí biyi' hoolzhish

25 dah alzhin bikéédóo, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

1 dah shijaa'ígíí biyi' 30 dah alzin yidziih.

50 dah alzhin bikéédóo, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

1 dah shijaa'ígíí biyi' 5 dah alzin yidziih.

T'áa 55 dah alzhin bikéédóo, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' oláqah dóo nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtíjìh.

1.9.2 Bee í'neel'ąąhí Naaltsoos bee Hadít'éhígíí 1 Góne' Dah Shijaa'ígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

Díí k'óh bee í'neel'ąąhí naaltsoos bee hadít'éhígíí 1 góne' dah shijaa'ígíí biyi' bee hahool'áagi dabiká'ígíí éi bik'ehgo nida'doonish baa náhoone'go dabikáá' át'é.

55 DAH ALZHIN, 42 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT' ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

Bee náhane' naaltsoos bik'áá' al'ínígíí biyi' 1 Góne' Dah Shijaa'íjį' ani'áád dóó díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'ídikid baa náholne'.

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

T'áá saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí doodago al'kéé' dah naazhjaa'ígíí bikéédóó t'áá dikwíshįį nida'ídikid baąą dahóló. Saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí doodago al'kéé' dah naazhjaa'ígíí wóolta' bikéédóó, nida'ídikid bee náhane' saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí doodago al'kéé' dah naazhjaa'ígíí bee daasdzoąıgi át'éego doodago binahįį' át'éhígíí bee náholne' dóó nida'ashch'ąą' bidoalta'ígíí (díí bii'nahaz'ąągo nidaashch'ąą'ígíí doodago bee nida'ashch'ąą'go bee baa hane'í ádaat'éhígíí da) bik'ehgo bik'ih doolníh.

1.9.3 1 Góne' Dah Shijaa'ígíí bikéédóó

Ółta'í t'áá al'tsoh bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nibee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bee í'neel'ąąhí naaltsoos bee hadilyaaígíí biyi' haa'íshįį ninaanish ne' iinilaaigi niniłtsóos. Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos hadilyaaígíí alch'į' kónil'ééh dóó bikáá' nanilnishígíí bikáá' dah sil'tsoozgo anil'ééh.

T'óó honighánįį' nahgóó na'adáh biniiyé, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad al'tsé ne' ádadilníł 5 dah alzhin t'oo honíghánįį' nahgóó na'adáh biniiyé. T'áá shq'odí díí bee nahaz'ánígíí hazhó'ó yisiniłts'ąą'.

- Díí bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish góne' t'óó hóníghánįį' nahgóó na'adáh nihá náhootaahí t'áadoo bee í'neel'ąąhí biyi' nida'ídikid bee ahił holne'í doodago t'áá ha'át'íshįį béesh hichí'ii yee naalnishígíí ąą'óol'ééh lágo.
- Díí haz'ánígíí t'óógóó diniyáago, bee nahaz'ánígóó t'éiyá naniná, hahodiilá, doodago yah anída'aldahí.
- Bee nidahwiist'ánígóó t'éiyá yist'éi dóó doodłįhígíí chodao'įh.
- T'áá shq'odí la' nidahaz'ąągóó ółta'í nidaalnishígíí t'áá bá baa háąąh nosin dóó t'áadoo hahodiiláhi góyaa yádółtíhí.

T'áá 5 dah alzhiní díí bee í'neel'ąąhí bee hahodoolzhish.

T'óó honighánįį' nahgóó na'adáh bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áá shq'odí dah nánidaah. Díí bee í'neel'ąąhí dah naazhjaa'ígíí haalá la' ąą'ájiil'įh bee nihíł hooshne'go inda.

1.10 2 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Saad Naadzoh dóó Saad Bee Í'neel' aqah

2 Dah shijaa'ígíí bágo t'áa láhígi át'éego oolkiígíí éí **30 dah alzhin**. T'áa hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lá' azlígigo bee í'neel' aqahí aniléehgogo, oolkiígíí dóó t'óó honígháníí' nahgóó na'adáhígií daats'í lahgo át'ée dooleel. Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígií hane' yee nił íishjáni iiléehe t'áa shqodí hazhó'ó íisniilts'áá'. Naaltsos bee í'neel' aqahí bee hadít'éhígií bik'ehgo nida'doonishígií biyi' baa náhoone'go biká'ígíí éí bik'ehgo nida'doonishí baa náhoone'ígíí baa hoone' bikéédóó haalki'.

Diné t'áa altsoh hasht'e' ádadiilyaago, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígií ádidooniit:

2 Góne' Dah Shijaa'ígíí bee náás hoolzhish dooleel, Saad Naadzoh dóó Saad Bee Í'neel' aqah. T'áa bee hahoolzhiizhí, 30 dah alzhin díí Dah Shijaa'ígíí binanilnish dooleel 2 bee naa didoot'áál. Oolkił bee hahalzhíshígií dóó bee ne'halzhíshígií bikáá' ádeeshíł, dóó dah shijaa'ígíí alní'góó hoolzhishgo dóó 5 dah alzhin yidziihgo bee nihił hashne' dooleel.

Nihi bee náháne' naaltsos bikáá' ál'ínígií 2 Góne' Dah Shijaa'ígíí bik'íninohtááh. K'ad binaalnish nihidíniidgo índá bidoolnish. Nihi bee náháne' naaltsos bikáá' ál'ínígií dóó naaltsos bee í'neel' aqahí bee hadít'éhígií bikáá' naalnishígií bikáá' sinilgo íinosin. T'ádoo naaltsos nát'ájigigo alhxáqah nidanoodeléhí. Íishjáqashíł nihi bee náháne' naaltsos bikáá' ál'ínígií 2 Góne' Dah Shijaa'ígíí bee náháne' bikáá' adaale' dooleel dóó bee nida'idikid nómbóo bá nahaz'ánigi t'áa ákot'éego bee nidaháne'í dabiká'ígíí ninánoł'łh.

T'ahdoo oolkiígíí ne' kóshléégóó altsoh ó'ooláago, díí dah shijaa'ígíí nihinaanish ninánoł'ł' dooleel, nidi bee í'neel' aqahí lahgo dah náadaashjaa'ígíí łá' aq'ótééh lágo dooda.

K'ad ninaaltsos bee í'neel' aqahí hadilyaaígíí 2 Dah Shijaa'ígíí aq'ánilééh. K'ad bik'ehgo ahodooníł'gií yiniłta' dóó binanilnish dooleel.

Bee í'neel' aqahí bee hahalzhíshgo, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígií ádidooniit:

Oolkiígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

1.10.1 Dah Shijaa'ígíí biyi' hoolzhish

15 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígií ádidooniit:

2 dah shijaa'ígíí biyi' 15 dah alzin yidziih.

25 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígií ádidooniit:

2 dah shijaa'ígíí biyi' 5 dah alzin yidziih.

T'áa 30 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel' aqahí yinaagháhígií ádidooniit:

Nihinaanish ne' oláqah dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtł'łh.

1.10.2 Bee Í'neel'ąąhí Naaltsoos bee Hadít'éhígíí 2 Góne' Dah Shijaa'ígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

Díí k'óh bee í'neel'ąąhí naaltsoos bee hadít'éhígíí 2 góne' dah shijaa'ígíí biyi' bee hahooláagi dabiká'ígíí éí bik'ehgo nida'doonish baa náhoone'go dabikáá' át'é.

30 DAH ALZHIN, 40 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT' ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

Bee náhane' naaltsoos bik'áá' al'ínígíí biyi' 2 Góne' Dah Shijaa'íjį' ani'áád dóó díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'ídikid baa náholne'.

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

T'áá saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí doodago al'kéé' dah naazhjaa'ígíí bikéédóó t'áá dikwíshįį nida'ídikid baąą dahóló. Ła' nida'ídikid bá, saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí hait'éego binahjį' baa nitsáhákeesígíí bohónéedząągo baa hane'go náneel'įįgo háádilyaaígíí bee nitsókees dooleel. Ła' nida'ídikid bá, saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí hait'éego saad bee ádaalyaaigi át'éego bee nida'iisdzıí', chooz'įįd, doodago bee hada'iisdzıí' háádadilyaaígíí bee nitsókees dooleel. Saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí doodago bee nida'ídikid éí t'áála'í doodago naaki bee nida'ashch'ąą'ígíí (díí bii'nahaz'ąągo nidaashch'ąą'ígíí doodago bee nida'ashch'ąą'go bee baa hane'í ádaat'éhígíí da) bidaolta'go éí díí ninánel'į dóó háádilnééh bee baa nitsókees dooleel.

Nida'ídikid łá' saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí biyi' biyaa da'asdzhóhígíí bich'į' nihi'iitniih dooleel. Náána nida'ídikid łá' saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí biyi' łahgo haz'ąąjį' ni'doolnih doodago saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí t'áá át'é baa nitsókees nihił níigo nanih'i'diikid dooleel.

Saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí doodago al'kéé' dah naazhjaa'ígíí wóolta' bikéédóó, nida'ídikid bee nídahane' díí saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí biyi' bee na'asdzoogíí bohónéedzánigi át'éego bee doodzoh doodago saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí Bilagáana bizaad át'éhigi át'éego naadzoh bibee haz'áanii bik'ehgo hadilyaaígíí bik'ih doolnih dooleel. Nida'ídikid lą'í da éí "NO CHANGE" ("DOO ŁAHGO ALNÉEH DA") bik'ih hodiiniih baąą dahólóq dooleel. Díí bik'ih hodiinihígíí saad bee hada'dilyaa dah naazhjaa'ígíí biyi' dah shijaa'ígíí bideet'í'ígíí t'áá ákot'é nínizingo bik'ih doolnih.

1.10.3 2 Góne' Dah Shijaa'ígíí bikéédóó

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nibee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bee í'neel'ąąhí naaltsoos bee hadilyaaígíí biyi' haa'ishįį ninaanish ne' iinilaaigi niniłtsóós. Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos hadilyaaígíí alch'į' kónilééh dóó bikáá' nanilnishígíí bikáá' dah siłtsoozgo anilééh.

1.11 3 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Ánéelt' e ' Naadzohgo Bee Í'neel'ąąh - Doo Bee Ałhxí' ayiidzohí Choo' ínígíí

3 Dah shijaa'ígíí bágo t'áá łahigi át'éego oolkiłígíí éí 20 dah alzhin, dah shijaa'ígíí bee nihoolzhiizh go 5-dah alzhin t'óó honíghánįį' nahgóó na'adáah bee hweedoo'aał. T'áá hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lą' azłįįgo bee í'neel'ąąhí aniléehgogo, oolkiłígíí dóó t'óó honíghánįį' nahgóó na'adáhígíí daats'í łahgo át'éé dooleel. Diné bee í'neel'ąąhí

yinaagháhígíí hane' yee nił íishjáni iléeho t'áá shqódi hazhó'ó ísiniłts'áá'. Naaltsos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí bik'ehgo nida'doonishígíí biyi' baa náhoone'go biká'ígíí éi bik'ehgo nida'doonishí baa náhoone'ígíí baa hoone' bikéédóó haalki'.

Diné t'áá altsoh hasht'e' ádadiilyaago, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

3 Góne' Dah Shijaa'ígíí bee náás hoolzhish dooleel, Ánéelt'e' Naadzohgo Bee Í'neel'ąąh - Doo Bee Alhxi'ayiidzohí Choo'ínígíí. T'áá bee hahoolzhiizhí, 20 dah alzhin díí Dah Shijaa'ígíí binanilnish dooleel 3 bee naa didoot'áál. Díí dah shijaa'ígíí íłtsohgo, t'óó honighánijí' nahgóó nádiidaał. Oolkił bee hahalzhíshígíí dóó bee ne'halzhíshígíí bikáá' ádeeshíł, dóó dah shijaa'ígíí ałnít'góó hoolzhishgo dóó 5 dah alzhin yidziihgo bee nił hashne' dooleel.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihi bee náháne' naaltsos bikáá' ál'ínígíí 3 Góne' Dah Shijaa'íjį' bik'íninohtááh. K'ad binaalnish nihidíiniidgo índá bidoolnish. Nihi bee náháne' naaltsos bikáá' ál'ínígíí dóó naaltsos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí bikáá' naalnishígíí bikáá' sinilgo íinosin. T'ádoo naaltsos nát'ąąjigo alhxáąh nidanoodléhí. Íishjáąshįjį nihi bee náháne' naaltsos bikáá' ál'ínígíí 3 Góne' Dah Shijaa'ígíí bee náháne' bikáá' adaale' dooleel dóó bee nida'ídikiđ nómboo bá nahaz'ánigi t'áá ákot'éego bee nídaháne'í dabiká'ígíí ninánoł'įh.

Nida'ídikiđígíí ła' bee náháne' t'áá íídąą' dabikáa'go t'óó ła' bik'izh diilnih, bidi akéedi t'áá dikwihí nida'ídikiđ ółta'í t'áá bí bee náháne' áyił'įjįh. Díí nida'ídikiđígíí bee náháne' hadilnééh bik'eh nida'doonishígíí éi naaltsos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí biyi' bikáá'. 4 haz'ą biláa doo choidíł'įjį da bee náháne' aniléhgo, ako nidi ła' bee nídaháne' doo t'áá 4 haz'ą choidool'íł da.

Ákóne', Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Izhąshįjį díí dah shijaa'ígíí éi nómboo ánéelt'e' naadzooígíí át'é, bee í'neel'ąąhí díí dah shijaa'ígíí bee alhxi'ayiidzohí choidíł'įjį doo bee náhaz'ąą da. Bee alhxi'ayiidzohí 4-bee na'anishígíí bee áka'a'doowoł biniiyé choidoo'įjįgi bee nihá ła' azłjįgo t'éiyá áádóó éi t'áá shqódi bee alhxi'ayiidzohí bikáá' naalnishígíí t'áá biyaadi sool'ą.

T'ahdoo oolkiłígíí ne' kóshléégóó altsoh ó'oolaaago, díí dah shijaa'igi nihinaanish ninánoł'įjį dooleel, nidi bee í'neel'ąąhí łahgo dah náadaashjaa'ígíí ła' ąą'ólééh lágo dooda.

K'ad ninaaltsos bee í'neel'ąąhí hadilyaaígíí 3 Dah Shijaa'igi ąą'ánilééh. K'ad bik'ehgo ahodooníłígíí yiniłta' dóó binanilnish dooleel.

Bee í'neel'ąąhí bee hahalzhíshgo, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

1.1.1.1 **Dah Shijaa'ígíí biyi' hoolzhish**

10 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

3 dah shijaa'ígíí biyi' 10 dah alzin yidziih.

15 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í' neel' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

3 dah shijaa'ígíí biyi' 5 dah alzin yidziih.

T'áá 20 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í' neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' olááh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtjìh.

1.11.2 **Bee Í'neel'ąąhí Naaltsoos bee Hadít'éhígíí 3 Góne' Dah Shijaa'ígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí**

Díí kóph d bee í'neel'ąąhí naaltsoos bee hadít'éhígíí 3 góne' dah shijaa'ígíí biyi' abiká'ígíí éí bik'ehgo nida'doonish baa náhoone'go dabikáá' át'é.

20 DAH ALZHIN, 13 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT' ÉEGO OOLKÍŁÍGÍÍ)

Bee náháne' naaltsoos bik'áá' al'ínígíí biyi' 3 Góne' Dah Shijaa'íjį' ani'áád dóó díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'ídikid baa náholne'.

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

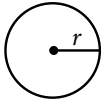
1-10 nida'ídikid biniiyé, bee nida'ídeekidígíí t'áá át'é bee náholne', bee náháne' beelt'éhígíí bik'ih doolníh, dóó bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí biyi' názbąsgo naaznil bidadeet'i'ígíí dah daoshįįh. **11-13 nida'ídikid biniiyé**, bee nida'ídeekidígíí bee náholne' dóó bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí biyi' bikáá' néhédzohígíí biyi' bee náháne' ólééh. Nida'ídikid 11 hait'éego bikáá' néhédzohígíí biyi' bee náháne' ádoolníhígíí biniiyé t'áá shoódi bik'ehgo nida'doonish baa nanitáh. Bee í'neel'ąąhí naaltsoos bee hadít'éhígíí biyi' t'áá nahaz'ąągóó bikáá' na'adzo biniiyé choiní'įįh.

HANE' BEE Ł DAHANE' ÍGÍÍ

1. Bee alhxí'ayiidzohí choo'ínígíí t'áá bee haz'ąą.
2. Alhxída'ayiidzohígíí biyi' variables dóó expressions daalyéego biyi' daasdzhígíí t'áá át'é chodaoz'įįdígíí nóomboo yánaazįh nidi t'áá hait'éego anáánalyaago bee hane'go índá.
3. Díí bee í'neel'ąąhí biyi' nida'asdzh bee nida'ashch'ąą'ígíí hólónígíí éí hada'diidzoh doodago naneesh't'iizhgo da'ídzoh éí nidaashch'ąą' nidi t'áá hait'éego anáánalyaago bee hane'go índá.
4. Nida'asdzh bee nida'ashch'ąą'ígíí t'áá át'é hóteelgo haz'ąągi nidaasdzh nidi t'áá hait'éego anáánalyaago bee hane'go índá.

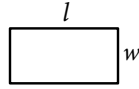
5. T'áá hait'éego anáánalyaago bee hane'go índa, nómboo bee na'asdzhoh biyi' f éí nómboo ádanéelt'e' dabiká'ígíí x díí éí $f(x)$ nómboo ádaat'é.

BINAHJÍ' ÉÉDAHÖZINÍGÍÍ

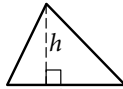

$$A = \pi r^2$$

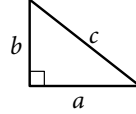
$$C = 2\pi r$$

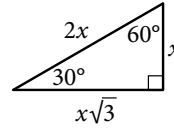
$$A = l w$$

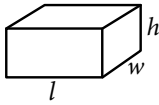
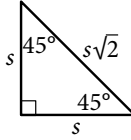
$$A = \frac{1}{2} b h$$

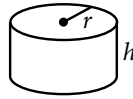
$$c^2 = a^2 + b^2$$

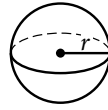
Táago Daast'ahgo Naazinígíí

$$V = l w h$$

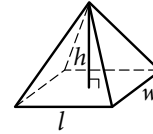
$$V = \pi r^2 h$$

$$V = \frac{4}{3} \pi r^3$$

$$V = \frac{1}{3} \pi r^2 h$$

$$V = \frac{1}{3} l w h$$

Nazbąs biyi' náhasdzogo alhéé'idzooígíí bidegree éí 360.

Náhasdzogo alhéé'idzooígíí ahní'dóó bibaąhjí' idzooígíí éí 2π .

Táago yist'ah degrees bee bída'néél'aądíígíí alhíidzohgo éí 180.

T'óó honigháníí' nahgóó na'adáah biniiyé, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad ałtsé ne' ádadilniił t'oo honigháníí' nahgóó na'adáah biniiyé. T'oo honigháníí' nahgóó na'adáah biniiyé, yits'éi ła' noojaa'go, bee nidahwiist'ánígóó t'éiyá choinoł'íi dooleeł. Ałtséédáą' át'éhéęgi át'éego, díí haz'ánígíí t'óógóó diniyáago, bee nahaz'ánígóó t'éiyá naniná, hahodiilá, doodago yah anída'aldahí. T'óó honigháníí' nahgóó na'adáah biyi' hoolzhish góne' hahodiiláhigi t'áadoo bee í'neel'ąąhí biyi' nida'ídikid bee ahił holne'í doodago t'áa ha'át'íishíi béesh hichii'ii yee naalnishígíí ąą'óoléeł lágo. Díí haz'ánígíí t'óógóó diniyáago, T'áa 5 dah alzhini díí bee í'neel'ąąhí bee hahodoolzhish.

T'óó honigháníí' nahgóó na'adáah bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áa shqódi dah nánidaah. Díí bee í'neel'ąąhí dah naazhjaa'ígíí haalá ła' ąą'ájiił'íih bee nihił hooshne'go índá.

1.12 4 Góne' Dah Shijaa'ígíí, Ánéelt'e' Naadzohgo Bee Í'neel'ąąhí Bee Ałhxi'ayiidzóhí choo'ínígíí

4 Dah shijaa'ígíí bágo t'áa láhigi át'éego oolkihígíí éi **40 dah alzhin**. T'áa hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná ła' azłjigo bee í'neel'ąąhí aniléehgogo, oolkihígíí dóó t'óó honigháníí' nahgóó na'adáahígíí daats'í lahgo át'éé dooleeł. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' yee nił íishjáni iiléehe t'áa shqódi hazhó'ó íisinilts'ąą'. Naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí bik'ehgo nida'doonishígíí biyi' baa náhoone'go biká'ígíí éi bik'ehgo nida'doonishí baa náhoone'ígíí baa hoone' bikéédóó haalki'.

Ółta'í t'áa ałtsoh hasht'e' ádadiiyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

4 Góne' Dah Shijaa'ígíí bee náas hoolzhish dooleeł, Ánéelt'e' Naadzohgo Bee Í'neel'ąąhí - Bee Ałhxi'ayiidzóhí Choo'ínígíí. T'áa bee hahoolzhiizhí, 40 dah alzhin díí Dah Shijaa'ígíí binanilnish dooleeł 4 bee naa didoot'áał. Oolkił bee hahalzhiishígíí dóó bee ne'halzhishígíí bikáá' ádeeshliił, dóó dah shijaa'ígíí ałni'góó hoolzhishgo dóó 5 dah alzhin yidziihgo bee nihił hashne' dooleeł.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Díí dah shijaa'ígíí bee ałhxi'ayiidzóhí choinoł'íigo bíighah. Bee ałhxi'ayiidzóhí nihee hólqogo, t'áa shqódi bik'esti'ígíí nahji' kóléeł dóó k'ad bikáá' nidaalnishígíí t'áa bikáá' dah sohaah. Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo bee ałhxi'ayiidzóhí bízis bí'nidii t'áa bikáá' nidaalnishígíí biyaadi si'ąągo ínosin.

Ízhąshíi díí dah shijaa'ígíí bee ałhxi'ayiidzóhí choo'í bee nihá haz'ąą nidi, bee nida'ídikid t'áa át'é bee ałhxi'ayiidzóhí t'áagéed nidi bee nídaháne. Bee ałhxi'ayiidzóhí choinoł'íigo, t'áa shqódi bənálniih díí bik'ehgo nida'anishí nááhéesdzooígíí t'áa bik'ehgóó ó'ól'íh:

- Bee ałhxi'ayiidzóhí bikáá' nidaalnishígíí t'áa bikáagi dah si'ąą doodago náaná ła' ółta'í nihinaanish doo yinéł'íi dago dah ho'áał.
- Bee ałhxi'ayiidzóhí t'áadoo ałghaná'ót'áhí doodago ałnáá'ót'áhí.
- Bee ałhxi'ayiidzóhí bijéi ła' bi'ąą naajaahgo, bikáá' nidaalnishígíí t'áa biyaadi soolnil.

- Bee ałhxi'ayiidzohí nihits'áą haada yidzaago dóó bijéí ła' bi'ąą naajaahgo doodago bee ałhxi'ayiidzohí ła' bi'ąą nináanaháago, yah didoolnih. Nihich'í' deesháałgo bee nihika'adeeshwoł. Doo ła' bi'ąą naaháágóogo, bee í'neel'ąąhí t'áa binaahnish dóó wiłibee ót'įh.

Nihi bee náháne' naaltsoos bikáá' ál'ínígíí 4 Góne' Dah Shijaa'įjį' bik'íninohtááh. K'ad binaahnish nihidíniidgo índa bidoolnish. Nihi bee náháne' naaltsoos bikáá' ál'ínígíí dóó naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí bikáá' naalnishígíí bikáá' sinilgo íinosin. T'áadoo naaltsoos nát'ąąjigo ałhxąąh nidanoodléhí. Íishjáąshįjį nihi bee náháne' naaltsoos bikáá' ál'ínígíí 4 Góne' Dah Shijaa'ígíí bee náháne' bikáá' adaale' dooleel dóó bee nida'ídikid nóomboo bá nahaz'ánigi t'áa ákot'éego bee nídaháne'í dabiká'ígíí ninánoł'įh.

Nida'ídikidígíí ła' bee náháne' t'áa ídąą' dabikáa'go t'óó ła' bik'izh diilnih, bidi akéedi t'áa dikwihí nida'ídikid ółta'í t'áa bí bee náháne' áyil'įjį. Díí altséedąą' dah shijaa'ígíí hadinilaa yéęgi át'éego hanáadidlééh.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'ahdoo oolkiłígíí ne' kóshléégóo altsoh ó'oolaaago, díí dah shijaa'ígíi nihinaanish ninánoł'įjį dooleel, nidi bee í'neel'ąąhí ła'ago dah náadaashjaa'ígíí ła' ąą'ólééh lago dooda.

K'ad ninaaltsoos bee í'neel'ąąhí hadilyaaígíí 4 Dah Shijaa'ígíi ąą'ánilééh. K'ad bik'ehgo ahodooníłígíí yiniłta' dóó binanilnish dooleel.

Bee í'neel'ąąhí bee hahalzhíishgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

1.12.1 Dah Shijaa'ígíí biyi' hoolzhish

20 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

4 dah shijaa'ígíí biyi' 20 dah alzin yidziih.

35 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

4 dah shijaa'ígíí biyi' 5 dah alzin yidziih.

T'áa 40 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' ółąąh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtįjįh.

1.12.2 Bee Í'neel'ąąhí Naaltsoos bee Hadít'éhígíí 4 Góne' Dah Shijaa'ígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

Díí kóph d bee í'neel'ąąhí naaltsoos bee hadít'éhígíí 4 góne' dah shijaa'ígíí biyi' abiká'ígíí éi bik'ehgo nida'doonish baa náhoone'go dabikáá' át'é.

40 DAH ALZHIN, 25 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT' ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

Bee náháne' naaltsoos bik'áá' al'ínígíí biyi' 4 Góne' Dah Shijaa'íjį' ani'áád dóó díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'ídikid baa náholne'.

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

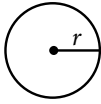
1-21 nida'ídikid biniiyé, bee nida'ideekidígíí t'áá át'é bee náholne', bee náháne' beelt'éhígíí bik'ih doolníh, dóó bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí biyi' názbąsgo naaznil bidadeet'i'ígíí dah daoshįh. 22-25 nida'ídikid biniiyé, bee nida'ideekidígíí bee náholne' dóó bee náháne' naaltsoos bikáá' al'ínígíí biyi' bikáá' néhédzohígíí biyi' bee náháne' ólééh. Nida'ídikid 22 hait'éego bikáá' néhédzohígíí biyi' bee náháne' ádoolníhígíí biniiyé t'áá shoódi bik'eho nida'doonish baa nanitáh. Bee í'neel'ąąhí naaltsoos bee hadít'éhígíí biyi' t'áá nahaz'ąągóó bikáá' na'adzo biniiyé choiní'įh.

HANE' BEE Ł DAHANE' ÍGÍÍ

1. Bee alhxí'ayiidzohí choo'ínígíí doo bee haz'ąą da.
2. Alhxída'ayiidzohígíí biyi' variables dóó expressions daalyéego biyi' daasdzhígíí t'áá át'é chodaoz'įidígíí nómbóo yánaazįh nidi t'áá hait'éego anáánalyaago bee hane'go índá.
3. Díí bee í'neel'ąąhí biyi' nida'asdzh bee nida'ashch'ąą'ígíí hólónígíí éi hada'diidzoh doodago naneesh't'iizhgo da'ídzoh éi nidaashch'ąą' nidi t'áá hait'éego anáánalyaago bee hane'go índá.
4. Nida'asdzh bee nida'ashch'ąą'ígíí t'áá át'é hóteelgo haz'ąągi nidaasdzh nidi t'áá hait'éego anáánalyaago bee hane'go índá.

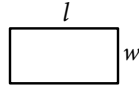
5. T'áá hait'éego anáánalyaago bee hane'go índa, nómboo bee na'asdzhoh biyi' f éí nómboo ádanéelt'e' dabiká'ígíí x díí éí $f(x)$ nómboo ádaat'é.

BINAHJÍ' ÉÉDAHÓZINÍGÍÍ

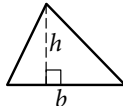

$$A = \pi r^2$$

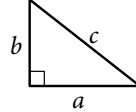
$$C = 2\pi r$$

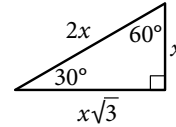
$$A = l w$$

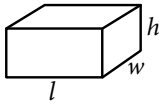
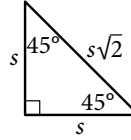
$$A = \frac{1}{2} b h$$

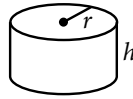
$$c^2 = a^2 + b^2$$

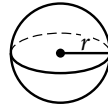
Táago Daast'ahgo Naazinígíí

$$V = l w h$$

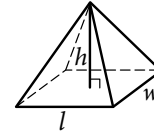
$$V = \pi r^2 h$$

$$V = \frac{4}{3} \pi r^3$$

$$V = \frac{1}{3} \pi r^2 h$$

$$V = \frac{1}{3} l w h$$

Nazbąs biyi' náhasdzogo alhéé'idzooígíí bidegree éí 360.

Náhasdzogo alhéé'idzooígíí ahní'dóó bibaąhjí' idzooígíí éí 2π .

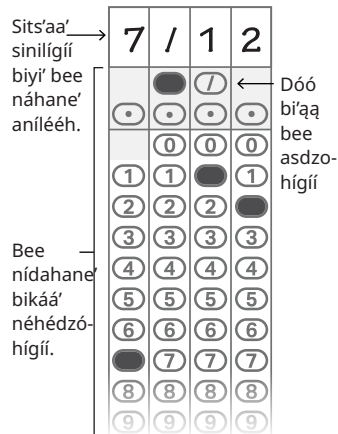
Táago yist'ah degrees bee bída'néél'aądíígíí alhíidzohgo éí 180.

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

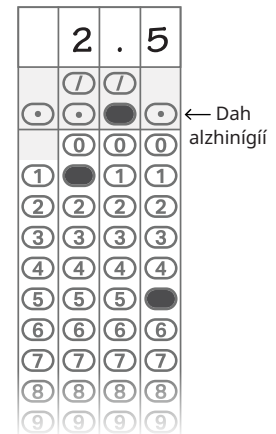
22-25 nida'ídkid biniyé , bee nida'ídeekidígíí bee náholne' dóo bee náhane' naaltsos bikáá' al'ínígíí biyi' bikáá' néhédzóhígíí biyi', hoyahgo bee baa hane'ígi át'éego, bee náhane' ólééh.

1. Doo bee haz'ąą da nidi, noolkálígíí hodahgo sít's'aa' naaznilígíí biyi' nihee náhane' ółı́ áko názbąsgo naaznilígíí hazhó'ó bee hadoł'ı́h nihi'di'nı́h. Názbąsgo naaznil biyi' hazhó'ó altsóh dah dainishı́'ígíí t'éiyá bee nádoodzoh.
2. T'ááłá'ı́ hadiit'ı́'ígíí biyi' názbąsgo naaznilígíí t'ááłá'ı́go dah dailzhı́ı́h biláągóogo éi nida.
3. Nida'ídkid bee náhane' doo la' názbąs bi'ohígíí adin.
4. Nida'ídkid la' bee náhane'ı́ t'ááłá'ı́ biláa bee náhane' t'áá ákodaat'ée shąshin. Kwe'é haz'ánı́gi, bee nı́dahane' bikáá' néhédzóhı́gı́ı́éi t'ááłá'ı́ bee náhane'.
5. **Nómboo Altaanásnilígíí** díı́ éi $3\frac{1}{2}$ bikáa'go bee nı́dahane' bikáá' néhédzóhı́gı́ı́ éi bikáa'di díı́gi át'éego doodzoh 3.5 doodago $7/2$. éi bikáá' néhédzóhı́gı́ı́ biyi' ádoolnı́ı́, $31/2$ díı́gi át'éego yaa náhodoolnih doo éi, $3\frac{1}{2}$ da.)
6. **Bee Nı́dahane' dóo bi'ąą dah alzhinígíí:** T'áá hait'éego da bee náhane' dóo bi'ąą dah alzhinígíí nómboo bıł sinilígíí bee nı́dahane' bikáá' néhédzóhı́gı́ı́éi bııghah alnéehgo bikáá' ádoolnı́ı́ biláago doodahgogo, náás doo'nı́ı́ doodago bi'oh ádoolnı́ı́ daats'ı́, nidi bikáá' néhédzóhı́gı́ı́ bikáá' t'áá át'é nineedéeh dooleeł.

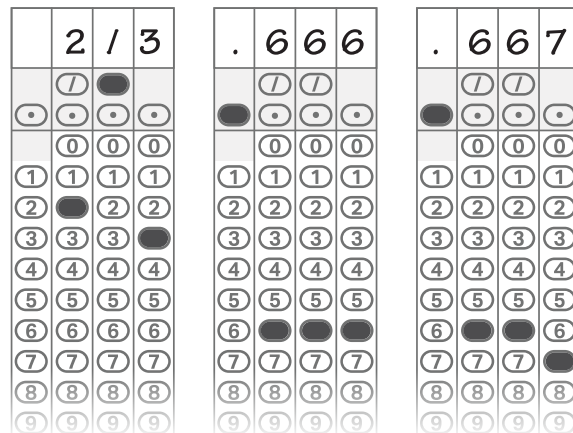
Bee Náhane': $\frac{7}{12}$

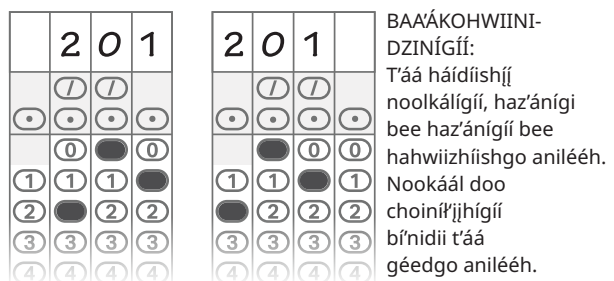
Bee Náhane': 2.5

Bee la' dooleełı́gi át'éego $\frac{2}{3}$ bikáá' ádoonı́ı́gı́ı́:

Bee Náhane': 201 - t'áá háájı́goshı́ı́ t'áá ákót'é

1.12.3 4 Góne' Dah Shı́jaa'ı́gı́ı́ bikéédóo

Diné bee íneel'ąąhı́ yınaagháhı́gı́ı́ ádidoonı́ı́:

Naaltsos bee náhane' bikáá' al'ínı́gı́ı́ alch'ı́' anilééh naaltsos 1 góne' sıltsoozı́gı́ı́ akáa'di sıltsooz dooleeł. Ninaaltsos bee íneel'ąąhı́ bee hadıt'éhı́gı́ı́ alch'ı́' anilééh.

Diné t'áa altsoh hasht'e' ádadiilyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'ahdoo bee í'neel'ąąhí bee binida'anishí náhashláhi, t'áa shqódi bee náhane' naaltsos bikáá' al'ínígíí tsii'ha'yaago ninoltsóos. Naaltsos bee náhane' bikáá' al'íní nitsaago bee bik'e'ashchínígíí choinil'íigo, 7 góne' naaltsos siltsosíjì' ąą'ólééh. Naaltsos Hadilnéhígíí Binóomboo Dóo/Doodago Saad Bee Álínígíí Bee Béédahozinígíí biyi' A haz'ánigi daats'í hadinilaaígíí baa nanitah. Nibee í'neel'ąąhí náyiidzoh biniiyé díí Naaltsos Hadilnéhígíí Binóomboo Dóo/Doodago Saad Bee Álínígíí Bee Béédahozinígíí íiyisíí bee haz'á. B haz'ánigi daats'í hadinilaaígíí áldó' baa nanitah.

Ninaaltsos bee í'neel'ąąhí bee hadilyaaígíí doodago náána'la' bee í'neel'ąąhí bee ha'dít'éhígíí bidáahgi bee í'neel'ąąhí naaltsos bee hadít'éhígíí binóomboo bee bééhozinígíí bee hólóogogo, t'áa shqódi íishjáąshjì C haz'ánígíí daats'í altsoh hadilyaahígíí baa nanitah.

Díí nahaz'ánígíí hadilnéehgi bee áka'e'eyeed nosingo t'áa shqódi yah doolníh dooleeł.

2 Bi'ílnii'

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nizhóní bíighah – bee í'neel'ąąhí ałtsoh óólaa. T'áá shqǫdí nihi'nílnii'jǫ' t'áá dah soodáh.

2.1 Naaltsoos Bee Í'neel'ąąhí Bee Hadilyaaígíí dóó Nááná Ła' Bee Í'neel'ąąhí Bee Binida'anish Náhadláhígíí

Diné t'áá ałtsoh hasht'e ádadilyaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad éi nihi naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadilyaaígíí nihits'ąą' náhashláah dooleet. T'áá shqǫdí bee náhane' naaltsoos bik'áá' al'ínígíí bikáá' naalnishígíí bikáá'gi dah siłtsoozgo ínósin dóó t'áadoo íits'a'í soodáh.

2.2 Ałtsoh É'elnééh

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáagi bee naa nídahane' doo bee í'neel'ąąhí bee hane'í t'ahdii hadiléehego, t'áá shqǫdí bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáá' nidaalnishí bikáa'gi tsii'hayaa niníłtsóós. Díí ółta'í bi'nishníih bináh ałtsé t'áadoo íits'a'í sinídá dóó bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí t'áadoo bikáá' na'ízooí. Hodiina'go bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí ałtsoh hadilnéehgi bee nika'adeeshwoł.

Bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáagi doo bee í'neel'ąąhí bee hane'í ałtsoh hadiléehego, t'áá shqǫdí bee náhane' naaltsoos bikáá' al'ínígíí bikáá' nidaalnishí bikáa'gi tsii'hayaa niníłtsóós. T'áá shqǫdí nihi'nílnii'jǫ' t'áadoo íits'a'í soodáh.

Ółta'í ła' t'áá hó jizínigi hwaa hane'í ałtso naaltsoos bikáá' náhane' al'ínígíí biyi' hadeidiilaago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí [Naaltsoos Bikáá' Náhane' Al'ínígíí Náhadlááh dóó Ółta'í Bi'ílníih](#) yich'ǫ' náás hoolzhish dooleet.

2.3 Bee Náhane' Naaltsoos Bikáá' Al'ínígíí Ałtsoh Hadilnéhígíí

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaaltsoos *Student Answer Sheet Instructions* nihaa ni'ánée haah aah. Díí naaltsoos wólta'í bee áhodooníígíí nihich'ǫ' yínishta'go biyi' t'áá bee íighah nołǫ'.

Diné t'áá ałtsoh áda'iilaai, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Ninaaltsoos bikáá' náhane' al'ínígíí bikáa'gi háadi nighah bikáa'go, díí biká'ígíí t'áá ákot'é didíniil.

Bee náhane' naaltsos bik'áá' al'ínígíí 2 góne' siltsosozíí' aq'ólééh. Nighanídi t'áá ákot'éego bikáa'go, 9 dóo niléí 13 nahaz'ánígíí bitis dah diinááh. Nighanídi t'áá hait'éego da oodzíí' yiniłtsáągo doodago nighanídi doo naaltsos bee el'íní bikáa'góogo, bee náhane' naaltsos bikáa' al'ínígíí biyi' nighanídiyígíí t'áá ákot'éego bikáa' anilééh dooleeł.

Ółta'í t'áá altsos dabighanídi yikáá' ádeiléhígíí bich'j', Diné bee í' neel' aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaaltsos *Student Answer Sheet Instructions* biyi' bik'ehgo ahodoonígíí t'áá bik'ehgo 9 dóo niléí 13 nahaz'ánígíí nighanídiyígíí hadilééh dóo názbąsgo naanzil bidadeet'í'ígíí dah daidíshíłł. T'áá hait'éego da nida'idikid nihee hółóogo yah doolmíł. 13 dóo dego nináahaigo nighanídiyígíí łahgo ádzaago, ni College Board bee náha'dít'éhígíí biyi' łahgo anáníłléehgo biighah.

14 haz'ánígíí biniiyé, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

14 nahaz'ánígíí éi nibéesh bee hane'í yina'idíłkid. Béesh bee hane'í naat'áhígíí binómboo U.S. biyi' ádaalyaaígíí t'éiyá bee haz'ą.

Díí haz'ánígíí éi t'áá hó jinízingo hadil'łh. Bee algha'deest'ánígíí bee náhane' naaltsos bikáa' al'ínígíí bikáa' yisdzohígíí bee lą' asinił'łigo, nibéesh bee hane'í anilééh. T'áá shqodí altsos ółaaago hadooghał.

K'ad Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nida'idikid 15 dóo niléí 18 haz'ánígíí bee baa náhwínilne'ígíí éi bee í'neel'aqahí dóo bee áka'anída'awo'í ółta'í t'áá át'é bá ya'át'ééh dóo choidool'łłígíí bee náhane' át'é. Díí biniiinaa, ółta'í t'áá altsos díí haz'ánígíí hadadołe' dabidii'ní. Bee baa náhane' hadinilaaígíí aldo' nida'alcaah biniiyé choidoo'łł dóo ne'ólta', ne' ółta' bił hahoodzooígíí, dóo nitsaago hahoodzooígíí bee bił náhane' dooleeł.

Díí nidahaz'ánígíí éi t'áá hó jinízingo hadil'łh. Nimá, nizhe'é doodago bee haz'ánii bik'ehgo naa'áhalyánígíí díí áhwiinidzingo doodago t'áá hó iizhnizingo bee baa hane'í t'áadoo hadil'íní nidiiniidgo, t'áá shqodí díí bindeilnishgo altsé t'áadoo iits'a'í sinídáh. Nimá/nizhe'é doodago bee haz'ánii bik'eh aa'áhalyánígíí da nahaz'ánígíí bee baa hane'í yókeedígíí t'áadoo hadil'íní nił nínígíí haalá hadazhdiil'łh.

Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad, nihinaaltsos *Student Answer Sheet Instructions* biyi' bee baa dahane' yiniłta' 15 dóo niléí 18 haz'ánígíí biyi' nida'idikid bee náholne'. Altsos ółaaago hadooghał.

19 haz'ánígíí biniiyégo, Diné bee í'neel'aqahí yinaagháhígíí ádidooniit:

Bee náhane' ninaaltsos bik'áá' al'ínígíí 4 góne' naaltsos siltsosozíí' bikáa'gi 19 haz'ánígíí bik'initááh. Béesh hichíi'ii nitsékeesí biyi' nich'j' hane' al'ínígíí baa hwiidilnihígíí bee baa hane'í yiniłta'.

Béesh hichíi'ii nitsékeesí biyi'j' bik'ehgo hane' nich'j' al'ínígíí aniléehgo, názbąsgo siniligíí biyi' díí béesh hichíi'ii nitsékeesí biyi'j' bik'ehgo hane' nich'j' al'ínígíí daats'í t'áá ni, doodago nimá/nizhe'é doodago naa'áhalyánígíí daats'í bihígíí bee baa holne' dooleeł. Táá'ts'áadah (13) doodago bilááh nináahaigo, College Board

díí béesh lichíí'ii nitsékeesí biyi'jì' bik'ehgo hane' nich'ì' al'ínígíí choyool'jìgo bee dahane'ígíí yee yi'ílníih dooleel, díí éí hahgo nádaadzohígíí béesh lichíí'ii nitsékeesí biyi' hanidéhígíí.

Áádóó Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

K'ad t'áá ni bee naa dahane' altsoh hadadiilyaa. T'áá shqódí bee náhane' naaltsos bikáá' al'ínígíí atch'ì' kódaalééh. Bee náhane' naaltsos bikáá' al'ínígíí dóó nihinaaltsos *Student Answer Sheet Instructions* bikáá' nidaalnishí tsédeigo siltsoozgo ólééh. T'áá shqódí nihi'nílnii'jì' t'áadoo íits'a'í soodáh.

2.4 **Bee Náháne' Naaltsos Bikáá' Ál'íní Náhadláhígíí dóó Da'ólta'í Bì'ílníhígíí**

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Íishjáąshjì béenilniih, ts'ídá t'áá ha'át'íí shjì biniiyé díí í'neel'ąąh biyi' bee nida'idikidí ła' ch'óójáá lágo, t'áá háida baa wóóníí lágo, doodago t'áá hait'éego da béesh lichíí'ii nitsékeesí biyi' hane' al'ínígíí, béesh bee hane'í biyi' hane' al'ínígíí doodago béesh lichíí'ii nitsékeesí biyi'jì' bee baa hóólne' lágo dooda náána ła' béesh lichíí'ii nitsékeesí biyi'jì' baa hołne'í' lágo. Bee í'neel'ąąhí t'óó bee hahoolzhiizh yéędąą' saad bee hasdzí' yéęgi át'éego, t'áá haishjì díí bee í'neel'ąąhí bibee haz'ánii bee bik'ih adeest'jì' t'áá hait'éego da yee asxihgo, bee í'neel'ąąhí bá yisdzohígíí nát'ąą' háadoo'nił dóó náás hodeeshzhiizhgóó College Board bibee ida'neel'ąąhí doo ła' yee anáá'doodliit da.

Nádaadzooígíí hanídee'go bee nił náhodoonih dóó táá'ts'áadah (13) ninááhaigo éí béesh lichíí'ii nitsékeesí biyi' hait'éego nádaaszohígíí bee bich'ì' ná'ahoot'í' dooleehígíí bee nił hane' dooleel. Táá'ts'áadah (13) t'áá bi'ohgo ninááhaigo, ne'ólta'di ninaaltsos alkéé' náneinilígíí nádaaszohígíí bee baa hane' biniiyé bił baa nanitáa dooleel.

T'áá shqódí nihił hahodiiláhígíí bi'nílnii'jì' t'áá dah soodáh. K'ad hoolzhishdi, nihinaalyéhe algha'ólééh. Ch'inoháahgo, t'áá shqódí diné ła' t'ahdii ła' nidahaz'ání góne' t'ahdii nidaalnish bá baa'ákonosin. Náána, nizhóní bíighah dóó ahxéhee' bohónéedzánigi át'éego ninaanish íinilaa.

Díí haz'ánígíí ch'inoháahgo naaltsos wólta'í bik'ehgo nida'doonishígíí bee náháne'go bee hadilyaaígíí Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí baa nidooháál.